

Kétszersült*

— tészták egy készülő kenyérből —

Még mielőtt befejezném, mint aznap legutóbb.

Elég volt egyetlen könnyű széllökés, hogy a jármű fara megbillenjen álló helyzetben is, s ettől a fülbemászó egyensúlyvesztéstől azt gondoljam egy pillanatra, miért ne lehetnék éppen én a buszsofőr, ha már annyi minden más se lehetek egyszerre.

Kaján kis pulcsimban mosnám a kezem a végállomás budiján, hová csupán egy bárgyú szellentés vicce miatt tértem be, merthogy máskor a mikrofonállványomra akasztott, pattintós fedelű hipós ibrikembe végezném szalasztós ügyemet. Lecsapott vizes kézzel megpödröm harcsabajszom, a barkómat a tarkóm felé sodrom, s mivel külsőmmel passzolok a menetidőhöz, a budi előtt karba font kézzel letaglózva méregetem az utasokat. Mögém egy korcsolyabakancsos démon ül, olyan búzaszőke, akinek száz belga kombájnos se aratja le a babérjait. Felpattan egy vékony dongájú hordóforma férfi is, belőle lassan emészthető lekváros fánk gőze száll, innen látom, szatyrában fél kiló tömény kókuszreszelék, szétesett vendéghaj, s még néhány fánk, ha netán később jobban is érezné magát. De ezt az idős asszonyt se hagyhatom ki, a hóna alá szorított, retikülnek használt hasáb fával, aminek végén egy üres fenőkötök leng. Most egy olaszos férfi jön, gallérja a visszapillantóm magasáig felhajtva, keze zsebben, mint aki pöttyös gekkókat csempez át a zöldhatáron. Majd egy kisebb csapat érkezik, fiúk s lányok vegyest, nyakukban sál, lábukon cipő, arcukra csúsztatva fél köbmé-

* Elhangzott a Pompeji hagyományos Bálint-napi felolvasóestjén 1996 február 14-én, a szegedi Impala-Házban.

ter iszapos mosolyskalp. Megrángatom derékban a nadrágom és vinnyogó nyüszítéssel elindulok a fülkém felé.

Lábam közé kiéhezve kóbor tacszó akadt be.

Valahogy megsajnáltam, de a múlt szombaton úgy alakítottam a pajszerrel a lefagyott betonkeverőnek, mintha jégecetes hurkabél fűrődött volna a hátamba, azóta hajolni nem tudok, csak úgy guggolgotok, ha kiesik a kezemből vagy a számból valami; kutyát simogatni luxus ilyen derékkel. Az orvos ki akart írni, de nem engedtem a saját felelősségemre, mert a váltótársam még két nappal előtte a keresztanyjáék disznóvágásán annyi pörcöt evett össze, hogy beszakadt a dobhártyája, és egy ilyen hatalmas tonnás járművet nem lehet süketen kézben tartani, mert nem csak az övé, de egy maroknyi utas élete is a kezében van, és ha mondjuk egy útkeresztződésben fényes nappal nem rávillognak, hanem rádudálnak, hogy mehetsz, az meg nem hallja, hanem csak ott várakozik, mint akinek se anyja, se apja, akkor addig-addig előzékenykednek egymással, míg össze nem karamboloznak. Na és akkor ki a hibás? Hát persze, hogy én, mert hagytam süketen vezetni. Mert ha még vak volna, azt mindenki látná. Ha mondjuk nem pörcöt eszik, hanem önszántából megissza az abalét és attól megvakul, akkor nekem semmi felelősségem, mert még a buszt se találná meg, nem-hogy a keresztződést, hogy abban egy viszonylag olcsóbb karambolt végrehajtsen. Majd ha lesz egy hallókészüléked, üvöltöttem neki, akkor újra tiéd a jégpálya. Mert amilyen csúszós az út, befékezek kedden, szerdán este meg megállok megnézni a domborzati és vízrajzi térképet, hogy merre vagyunk, és ha eltévedtünk, kezdem megbüntetni az utasokat, mert ide biztosan nem szól a jegyük.

Lényeg az, hogy az én hátam szépen javul, az asszony minden este a fröccsös poharakkal megköpölyöz, aztán jó vastagon leken akácmézzel. Azt mondja, nem bánja, mibe kerül a gyógyulásom, de mire kitavasodik, ki kell hoznom a betonkeverőt a jászolból, mert ha májusig nem ütöm össze az ólat, akkor fújhatjuk a disznókat. És ha fújhatjuk a disznókat, akkor jövőre se jutunk el Ceylonra. Igaz, Ceylon az én álmom is, nem mondhatom, hogy belehajszolt volna az állattenyésztésbe az én párom. De 'megvallom, próbáltam könnyebben is pénzhez jutni; elmentem kaszinózni a büntetésprémiummal. A ruletten föltettem mindent a feketére. Na megint csak nem mondhatom, hogy ez a nap piros betűs ünnep lesz az életemben: kijött a piros. Ahogy voltam, hazamentem, ráadásul útközben

beleharaptam az öngyújtómba a két próbatömésemmel, és azonmód be is gyulladtak a fogaim.

Akkor este elhagytuk a köpölyözést, az asszony teljesen besötétített, és leült velem szemben egy elemlámpával, amivel a fációkat szoktuk megadásra kényszeríteni a kert végében, mert szerinte a legjobb gyógymód a fogfájásra az, ha fél órán keresztül váratlan időpontokban belevillant a szemembe. Csakhogy az első villantásnál én már a konyhában kerestem a sótartót, és egészen összeretent, hogy eltüntetett, így aztán helyette a kád szélére rogyva sós vízzel öblögettem, addig-addig, hogy már hallottam a tenger zúgását is, ami akkor zengett így utoljára a fülembbe, amikor a gépszere-lőkkel vendégmunkán voltam Gdanzkban.

De csavaros agyú gépszereelőket fogtam ki: a drótozó köpenyem zsebét valahogy minden estére teleszórták vasreszeléssel, és ahogy áthaladtam a tekercsmágnesezői részlegen, ömlött belőlem a vasreszelék, és az üzemi tolmács segítségével elmondták mindenkinek, hogy én lopom hazafelé a vasreszeléket. Kell a halálnak a vasreszelék, mondtam a tolmácsnak, hogy fordítsa le. Le is fordította, de attól kezdve úgy néztek rám, mint egy sírásóra, aki emellett még gdanzki vasreszeléssel is üzletel. Esténként kiültem a tengerpartra és azt tervezgettem, hogy beleszórom a gépszereelők leve-sébe a vasreszeléket; egyék meg, amit főztek maguknak. De végül nem tettem meg, helyette éjszaka felöntöttem fáradtolajjal a bakan-csaikat, a munkavédelmi sisakjukba pedig apró kagylókat ragasztottam, amik levágták a gépszereelők haját.

Ahogy hazarepültem Gdanzkából egy kicsit megtollasodva, az-zal fogadott az asszony, hogy megkerült az ikertestvérem, aki hama-rosan hazalátogat Japánból, ahol tornaszergyárat igazgat. Meg is ígérte, mutatta az asszony a levelet, hogy hoz egy tucat bordásfalat meg vagy hét dobbantót, de menjek ki elé a repülőtérrre, mert ő nem tudja elhozni a tornaszereket, ugyanis félkarú, sziámi ikreknek szü-llettünk, összesen három karral, és most én hordom az ő karját is, de Japánban olyan magasságokba rúg a művégtaggyártás, hogy a kéz-fogáson nem kell átugranunk, az már nem akadály. Éjszakákon át nem aludtam, mígnem egyik hajnalban megnéztem a borítékon a címzést. Csak semmi dühkitörés, fogott vissza az asszony a relax-zsinórral, majd szépen elküldjük a címzett címre, a postásnak meg fölköjtük a lábát a biciklipedalra, a kezét a kormányra, hogy egy da-rabig ne tudjon a sarkon se csengetni, se leszállni.

Életemben először éreztem, hogy jól nőültem, hogy piknikus feleségem minden hájjal megkent, s hogy milyen jó, hogy a válás ürügyén az áson és a kapán kívül más szerszámot nem hozott föl a plébános annak idején, mint például azt, hogy a lemezvágó olló és a kézi ráspoly válasszon el minket.

Akkor a kamrából hirtelen gyereksírást hallottam. Ijedten néztem az asszonyra: Te szültél? Nem válaszolt, egy aggódó anya léptelivel rohant a kamra felé, ahol néhány macska ütött tanyát; végül is érthető, volt ott pezsgő meg füstölt disznósajt is, a bolgár pezsgő címkéjén egy buborékokat eregető jégtáncos pár.

Mikor bolgár környezetben teszteltük a buszok alvázat, egészen rákaptam erre a pezsgőre. Egyik éjszaka váratlanul azt álmodtam, hogy föl vagyok hegesztve egy busz szélvédőjére, az asszony pedig a szemem láttára a négyes ülésen üzekedik egy kuplungpedállal. Napokig kísért ez az álom, úgyhogy álom se jött a szememre. A legközelebbi szünnapomon felkerestem egy patikát, hogy altatót szerezzek, mert a napközi féléberségtől többször a szakadékkorlát széléig bóbiskoltam. Bolgárul nem beszéltem, de gondoltam, annyit csak el tudok játszani, hogy aludni szeretnék. A színjáték annyira sikerült, hogy a patikus megadta egy olcsó panzió címét, hogy ott kialhatom magam. De olyan kitartóan hajtogattam, hogy tableta, tableta, tableta, hogy végül egy egész olasz turistacsoportot ledöntő adagot nyomott a markomba. Este izgatottan vártam az altató hatását. Akkor éjjel állítólag olyan mélyen aludtam, hogy a városban kialudt a közvilágítás.

Pedig nincs ennél rosszabb, ilyen fertelmes útviszonyok között. Egy idő után csak úgy bámul ki az ember a szélvédőn, mintha attól félne, hogy szembe jön vele egy skót katamarán, amelyiknek a legénysége lefejezett állatoknak tetsző, sípoló dudákat dobál a kerek alá.

Amint átléptem a lábam közé szorult tacsukon, megsöprögtem mellkasomon a pulóverem sárga betétes körmintáit, mintha a kutyától csupa morzsa lennék. Bepattantam a volán mögé, ahol mindig is úgy éreztem magam, mint akit több ezer uborkareszelő közé hajított egy tájfun. Az ülés rugói nyikorogtak, a fülke huzatos volt, s ahogy ráléptem a kuplungpedálra, folyton az asszony jutott eszembe. Mielőtt zártam volna az ajtókat, még felugrott egy karbantartónk a gyerekével; ez a karbantartónk, ha tönkrevágott egy anyát, mindig azt hajtogatta, hogy jó pap holtából tanul. A legtöbb

karbantartónk ezt a karbantartót ugratta, akit Múzsának becéztek. Ez a karbantartónk egyszer egy 26-os kulccsal a kezében meztéláb elaludt a szerelőaknában. A szabad fülét meg a nagy lábujját összekötötték egy spárgával, a lábujjai közé benzines rongyot dugtak és meggyújtották. Mindamellet, hogy olyat rúgott az árvám, hogy egy csipetnyit beszakította a fülkagylóját, a 26-os kulccsal még homlok is csókolta magát. Aztán vagy egy fél óráig a szerelőakna körül hajkurászta a többieket a vörös keresztos dobozzal. De mintha ezt már tegnapelőtt mondtam volna valakinek, akiről semmi nem jut eszembe.

A karbantartónk és a gyereke után becsuktam az ajtókat, és úgy indultam el százezredszerre is ezen az útvonalon, mint aki cimbalomba rejtett csigafuttató pályákat szállít nap nap után két kialudt tűzhányó között.

Szeged

Podmaniczky Szilárd

Szegi Amondó: Vonalak II.